

# Latweeschu drauga

p a w a d d o n s  
pee № 23 un 24.

7. un 14. Juni 1845.

Kristiga isskaidroschana to 10 Deewa bauslu.

12.

## Dewitajs bauslis.

2 Mohs. gr. 20, 17. Tew ne buhs eekahroht tawa tuwaka nammu.

Luttera isskaidroschana: Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka mehs sawam tuvakam ar wiltu pehz winna mantu jeb nammu ne twahrstam (ne kahrojam), nedf ar ees mesleem tahs taisnibas pee muus welkam (mellejam dabbuh); bet tam labprahrt palihdsani, ka tas to warr paturreht.

## Desmitajs bauslis.

2 Mohs. 20, 17. Tew ne buhs eekahroht sawa tuwaka seewu, nedf winna kalpu, nedf winna kalponi, nedf winna wehrsi, nedf wiissu, kas tawam tuvakam peederr.

Luttera isskaidroschana: Mums buhs Deewu bihtees un mihleht, ka mehs sawam tuvakam winna seewu, saini jeb lohpus ne atwillam, jeb nowehrscham; bet tohs pakuhdinajam, ka teem buhs palikt un darriht kas teem peenahkahs.

Abbi bausli aisleeds launas eekahroschanas; dewitajs bauslis: tew ne buhs ne ko ne eekahroht no tahm nedsihwahm leetahm, kas zittam peederr (nedf winna nammu, nedf fehtu, nedf mahjas rihkus, nedf semmi); — desmitajs bauslis: tew ne buhs eekahroht ne ko no tahm dsihwahm leetahm, kas zittam peederr (ne winna seewu, kalpu, kalponi, lohpu). No wiissahim tahdahm grehzigahm eekahroschanahm zellahs tihschi un netihschi grehki. To mahza arri muhsu angstajs mahzitajs Jesus. (Matt. 15, 19. Mark. 7, 21—23) „Ja mehs faktam (1 Jahn. 1, 8.) ka mums grehku newaid, tad paschi peewillamees, un pateesiba naw eeksch mums;“ tas irr ar zitteem wahrdeem: ja mehs ne tizjam, ka eeksch mums pascheem jau irr tahda grehziga dabba, ta, ka mehs tschakli us wiissu launu un pakuhtri us labbu essem; ja mehs to leedsam, tad few paschus peewillam, un arri wehl, ka leekuli, zittus; mehs tad ne essem pateesigi zilweki, bet apstulboti melkuli. Mehs jau lassam itt wezzä grahmata: (1 Mohs. gr. 8, 21.) „zilweka sirds-prahts irr launs no masahm deenahm“ undauds zittas weetas swetis rafstds to paschi apstiprina. Tas apostuls Pahwils skaidri leezina: (Reem. 7, 18. 19.) „es sinnu, ka eeksch mannum, (tas irr: manna meesä) ne kahds labbums ne mahjo; jo ta eegriffbeschana mannum gan peelihp (es to, kas labs irr, gan labprahrt gribbu darriht), bet ta labbuma paddrischanu es ne atrohdus; jo to labbu, ko es gribbu, to es ne darru, bet to launu, ko es ne gribbu, to es darru.“ Wissöls laiköls zilweki jau tahdi irr bizjuschi un wehl muhsu deenäls tahdu deesgan atrohdahs, kas scheem Deewa wahrdeem ne gribb tizzeh; bet sawus grehkus par masahm misschahanahm un pahrtiegschanahm isteiz. Tahdeem lepneem un paschtaisneem zilwekeem wiissuwairak

ja-apdohma un ja-atsihst, kas mums grehzigeem zilwekeem dewitā un desmitā bausli tohp aisleegts.

Pateesigi irr un paleek schee skaidri bibbeles wahrdi: (Dahw. ds. 14, 3.) „Wissi zilweki irr atkahpuschi,” (Reem. 3, 12.) „wissi kohpā neleeschī palikkuschī; ne kas irr, kas labbu darra, it ne weens” (Reem. 3, 23.) „wissi irr grehkōjuschī, un teem teikschana truhfst preefsch Deewa.” To mehs wissi arri ne warram leegt; mums wisseem to waijag’ apleezinah, ka arridsan ar sawahm firds dohmahn essam grehzineeki prett dewitu un desmitu bausli. Ja arri kas gribbetu, woi warretu ar pateesibu fazziht: es allaschin no jaunahm deenahm esmu darbojees to daryiht, ko Deews man pawehlejis, un to ne darriht, ko Deews aisleedsis; lai tahds paschtaisns zilweks jel ismeklejahs: woi winsch arri ne kad ko launu jeb kahdu aisleegtu darbu naw eekahrojis, ne kahdu grehziqu wahrdu aplam naw isrumajis? — Dauds zilweki sawus grehfus slehpj preefsch sawahm paschahm azzim, un allaschin aisbildinajahs, fazzidami: es kā wahisch zilweks daschurcī gan esmu missejees, bet tihscham es ne kad ne esmu grehkojis; woi tahdi zaur to paschi ne peewillahs? Woi tahdi naw svechinezeki sawā paschā firdi? — Swehti Deewa wahrdi gan pateesi mahza: (Jehk. 1, 14, 15.) „Ekeens tohp kahrdinahts, kad tas no sawas eegribbeschanas tohp skubbinahs un labbinahs; pehz to, kad eekahroschana irr eenehunusees, tad ta dsemde to grehku.” Ja tawa firds, mihlajs lassitajs, buhtu tik tihra un schliksta no wissahm launahm dohmahn un grehzigahm eekahroschanahm, tad tu arri ne kahrotu ne kad pee fewis dabbuht, kas zitteem peederr, tu neds ac wiltu un ar cemeleem tahs taisnibas to ne mekletu pee fewis raut prett to dewitu bausli; neds arri tew ne kad ta kahriba usnahktu, ko desmitā bausli Deews mums aisleeds. Woi tapehz tas apustuls Jahnis (1 Jahn. 1, 8.) ne raksta pateesibu? — „ja saffam, ka mums grehki newaid, tad paschi peewillamees, un ta pateesiba naw eeksch mums.” Echo mums waijag’ allaschin pareisi apdohmaht un pasemini gi atsihst; jo (1 Peht. 5, 5.) „Deews stahw lepnem (paschtaisneem zilwekeem) pretti, bet teem pasemini geem winsch dohd schehlastibu.” Tas apustuls Pahwils (Reem. 12, 3.) mums to labbu pamahzishanu dohd: „ne weenam buhs pahrgudram buht, wairak ne kā tam peeklahjabs gudram buht.” Tahds lepns prahts, ka schkeetam labbaki un taisnaki zilweki buht, ne kā mehs teescham essam, muhs aiskawehs to svehltishanu pabeigt preefsch mirschanas. Kā mehs zilweki, kas no sawas paschās firds tik lehti tohpam peewilti un usskubbinati, warram uswarreht tahdas launas eekahroschanas un no tahn wallā kluht?

Karsch un pastahwiga zihnischana mums ar nelabbahm dohmahn un launahm eekahroschanahm buhs, kamehr mehs wehl scheitan dsilwojam. Woi mums wisseem ne peenabkabs pasemini gi un skuminigi ar to apustulu Pahwili (Reem. 7, 19.) schehlotees? — „to labbu, ko es gribbu, to es ne darru; bet to launu, ko es ne gribbu, to es daschu reisi darru.” Kā mehs tapehz preefsch ta svehtha Deewa gan warram taisni buht? Ja mubsu lehnprahrtigs Debbeß-Zehwā ar mums grehzineekeem gribbetu teesatees, (Zjaba gr. 9, 3.) tad mehs ne warretu winnam us tubklyscheem wahrdeem ne weenu wahrdu atbildeht. Mehs

grehkojam ik deenas dauds, ja ne ar wahrdeem un darbeem, tad tomehr ar  
 dohmahim un aisleegtahm eekahroschanahm. (Jehk. 3, 2.) Mehs wissi kluhpam  
 dauds; ja kas arri wahrda ne kluhp, tas irr pilnigs wihrs; bet kur tahdu warr  
 atraft? — Leezibu deesgan, ta, ka ifweenam skummigi ja - nopuschahs ar to  
 apustulu Pahwilu (Neem. 7, 24.): „es nabbags zilweks, kas man israus no tafs  
 meesas schahs nahwes!“ (no schihs samaitatas buhschanas.) Ja Deewa bausli  
 mums to skaidri rahdijuschi, tad ifweenam no mums peenahkahs, ar atgreesigu  
 un vaseinmigu prahru,zik spehdams dsihtees pehz svehtischanas. Muhfu ang-  
 stajs mahzitajs Jesus pats mums tahdu paschu labbu padohmu dohd (Matt. 26, 41.),  
 fazzidams: kamehr juhs wehl schehlastibas un fataifschanas laikä dsihwojat; „esseet  
 mohdri gi un luhdseet Deewu, ka juhs fahrdinaschanā ne eekrihtat,“ „ne peekuh-  
 steet Deewu peeluhgt;“ (Luhk. 18, 1.) „taisna zilweka firfiniga lubgeschana dauds  
 eespehj.“ Ja mums tee bihbeles wahrdi (Dahw. ds. 143, 2.) gauschi apbeh-  
 dina: „preefsch Deewa naw ne kahds dsihws zilweks taisns;“ ja Kristus pats  
 us Nikademu (Jahn. 3, 3.) fazzijs: „pateesi, pateesi, ja kas ne irr (garrigi)  
 peedsummis no angshenes (no jaima), tad tas to debbess-walstibu ne warr re-  
 dseht“ (Debbess lablahschani ne warr eemantoh); „tad muhs ihsten’ atgreesi-  
 gus grehzineekus atkal eedrohfschina, kad Jesus pats mums to preezigu sumu  
 dohd (Jahn. 14, 6.): „es esmu tas zelsch, ta pateesiba un ta dsihwiba; ne weens  
 ne nahf pee to Tehwu, ka ween zaur manni.“ Zittā weeta (Gal. 2, 16.) mehs  
 lassani: „zilweks ne tohp taisnohts zaure bauslibas darbeem,“ (Neem. 3, 24.)  
 „Mehs tohpam taisnoti bes nopolina no Deewa schehlastibas, zaure to atpirfscha-  
 mu, kas zaure Kristu Jesu notifkusi,“ kas bija nahzis (Matt. 20, 28.) sawu  
 dsihwibu nodoht par atpirfschanas makfu par dauds atgreesigahm dwehselehm.  
 Kas paleek eeksch mannim (safka mihlajs Pestitajs) (Jahn. 15, 5.) un es  
 eeksch winna, (swehta sadraudseschanā), tas pats dauds anglu nessihs,“ (täm  
 tas dauds palihdschs pee atgreeschanas un svehtischanas;) jo Jesus safka: bes  
 mannis juhs pee ta ne necku ne spehjat darriht. Mums arri pee scha darba pa-  
 stahwigi Deewa palihgu maijag’ firfiniga lubgtees, ta, ka tas atgreesigs kehnisch  
 Dahwidz darrija. Winsch luhdse: (Dahw. ds. 51, 12—14.) „Kungs, Deewos,  
 raddi eeksch mannim schlikstu firdi, un atjauno pastahwigi garru eeksch man-  
 nim. Ne metti manni nobst no tawa waiga; ne atnemmi tawu svehtu garru  
 no mannim; ardohdi man atkal tawas pestischanas preeku; tawo labprahligs  
 gars lai man usturr“ (prohti: pastahwigi terwin klausht un pehz tawas pati-  
 schanas lihds gallam dsihwoht) (Jehk. 5, 16.) Tahda firfiniga taisna lubg-  
 schana dauds eespehj. — Tahdus skummigus un atgreesigus grehzineekus muhsu  
 Pestitajs mihligi pee sewi aizina: (Matt. 11, 28.) „nahzeet schurp pee manni,  
 wissi, kas juhs (sawu padarritu greshku pehz) behdigi un gruhtsirdigi essat, es  
 juhs gribbu atweeglinah.“ Ja tikkai pee scha sawa dwehseles drauga turra-  
 mees, ar winnu zeeti sadraudsamees, un ka winna ihpaschi laudis darbojamees,  
 ka winna svehtu garru un prahru dabbujam, un arri spehjam to pastahwigi  
 paturrecht, tad warram drohfschi tizzeht, ka mums arri dolla irr pee Jesus dah-  
 gas atpirfschanas; winsch tad arri par muhsu grehkeem tik gruhti zeetis un  
 mirris; tad arri ta nenoseedfiga Jesus taisnuba arri mums par labbu nahf; jo  
 (2 Kor. 5, 15.) „Kristus tadeht irr mirris, lai tee, kas dsihwo, wairis ne

dsihwo few pascheem (ne klausfa sawahm launahm eekahroschanahm,) bet dsihwo tam, kas par teem irr nomirris un arri usmohdinahs. Zaur to Deewos pats rahdijs, ka Kristus assinains gruhts uppuris bija pilnigs un geldigs (2 Kor. 5, 19.) „Deewos pats bija eeksch Kristus, salihdsinadams to pafauli (tohs grehzigus, bet atgreesigus zilwekus) ar few paschu, teem winnu grehkus ne peelihdsinadams, un muhsu staryā pats irr eezehlis to wahrdtahs salihdsinaschanas.

— Tomehr, Deewam schehl! dauds no schahm dahrgi atpirktahm dwehselehm tihscham nizzina scho dahwatu Deewa schehlastibu, un ne gribb (21) few likt salihdsinahs ar Deewu; tahdi tod zaar sawu paschu wainu paleek sawahm launahm eekahroschanahm par paklausigeem falpeem un falponehm, tahdi paschi sawu sirdi apzeetina, ar azzim wairs ne reds, ar ausim wairs ne dsird, zeetā grehku-meegā gull, un friht garrigā un muhschigā nahwē un pasuschana.

Raugeet, taldā zihnischanā mums buhs pastahweht lihdsdsihwibas gallam. Muhsu sirds mums buhs tas wissuleelakajs fahrdinatajs, kas mums tapehz wissuwairak ja-apwakte. Mehs lassam arri sawā bihbelē: (Matt. 15, 19.) no sirds nahk launas dohmas, launi grehzigi wahrdi un darbi, — (Matt. 5, 8.) „Swetigi irr tee sirdsschikhsti, jo teem buhs Deewu redseht.“ Lai luhsam pee ikatras fahrdinaschanas: ak Deewos, palihdsi man pasargaht mannu sirdi un manus prahthus. Rabbi mums un svehtigi buhsim, kad tas Kungs muhsu dsihwibas un muhsu nahwes pee sawas atnahfschanas muhsu nahwes stundā muhs mohdrigus un gattawus atrohd. Labbaku malzibu un padohmu, launas fahrdinaschanas laimigi uswarreht, mums ne kas zits ne warr doht, ne kā tas, kas muhsu dahrgs Pestitajs irraid, kas arri tappe fahrdinahs, bet bes grehkeem valiske. Winna pamahzischana lai stahw mums allasch prahta un peeminnā; (Matt. 26, 41.) „Efheet mohdrigi un luhdseet Deewu. Us tahdu ikdeenischku prahta-atjaunhoschanu un laimigu zihnischanu prett fahrdinaschanu lai tas dsihwos Deewos un Pestitajs pats mums schehligi palihds. Almen.

Meld. Jesus, dsihwib mannā sirdi ic.

1. Deewos, mans Tehws! kad watta kluh-ka wissi pafaul's neekl, Manta, gobbs un schu No tahn launahm fahribahm; Kad tahs trakki preeli Man ne buhs no tevis schkirt, uswarredams bubschu Taws mihsch behrns Kamehr manni lissi mirt.

libds pastaram; Wehl gan ne spehju few wal- 3. Tehws! lai mannu, kad es frihtu, Un diht, Kahrumis manni wehl leek maldiht, Man lai dsennohs uszeltees; Stiprini man, Deewos! us grehkeem peewildams; Scho teow suhdsuif rihtu, Prett teem grehkeem zihnitees. Peeraudadams.

2. Daudsreis apuehmohs pee fewis, Tew, wairak svehticht; Kristus labbad schehlosi, Un Deewos! ween nosvehtitees; Laishni turreetees man ne atmetti.

13.

Ko fakka Deewos, tas wissaugstakajs baufu deweis, pahr few paschu?

2 Mohs. 20, 5. 6. Es, tas Kungs, taws Deewos, esmu weens stiprajis Deewos, dusmotajs, peemeikledams tohs tehyu noseegumus pee teem behrneem libds trescham un zettortam angumam pee teem, kas manni eenihst, — un schehlastibu darridams pee tuhftoscheem, kas man mihlo un manus baufus turr.

Luttera ißkaihroschanas: Deewos beedina, sohdiht wissus, kas schohs baufus pahr-

kahpj; tapehz mums buhs bihtees preeksch winna dusmibas un prett winna bausleem ne grehkoht; turpretti winsch apsohla schehlastibu un wissadu labbumu wisseem, kas schohs bauslus turr; tapehz mums buhs winnu arridsau mihloht, us, winnu palautes, un labprahrt darriht pehz winna bausleem.

Alt scheem wahrdeem Deewos draude un arri apsohla. Winsch gribb bahrgi sohdiht, bet arri schehligi atmakaht. Schè Deewos mums leek preekschå fwehtibu un neswehtibu, schehlastibu un dusmibu, dsibwibu un nahwi, pestischamu un pasuschamu. Ja mehs, kà prahligeem zilwekeem nahkahs, to labbu isredsamees, tad arri ta, kà Lutters irahza, sawu Deewu behrnischki bihsimees un labprahrt dsihwosim pehz winna gudra, labba un schehliga prahta, mums pascheem par laizigu un muhschigu labflahschamu. Ja mehs, kà apgaismoteem Jesus mahzekleem nahkahs, gan sinnam labbu darriht, bet to ne darram, tad mehs (Ebr. 10, 26. 27.) „tibsci grehkojam, pehz to, kad pateesibas atsuhchanni effam dabbujuschi, un tad mums wairs ne atleek nekahds uppuris (nekahda salihdsinachana) par muhsu grehkeem; bet breesmiga sohdibas gaidischana un ugguns karstums, kas tohs (Deewa) prettineekus norihs.“ (Ap. darb. gr. 17, 30. 31.) Deewos tohs laikus tahs nesinnaschanas vanessis, taggadin pauechl wisseem zilwekeem wissas mallas, no grehkeem atgreestees, — tapehz, ka winsch weenu deenu irr nolizzis, kurrea winsch to pasauli sohdihs eefsch taisnibas zaur weenu wihr, ko winsch us to irr isredsejis, prohti: zaur Jesu Kristu, kas irr (Ap. darb. 10, 42.) „tas no Deewa eestahdihts teesatajs to dsihwu un mirruschu.“ Tas kehnisch Dahwidz raksta: (Dahw. ds. 5, 5.) „Tu ne essi tahds Deewos, kam ta besdeewiba gribbahs, (patihk); kas tauns irr, tas pee tewis ne pateek.“ (Dahw. ds. 7, 12. 13. 14.) „Deewos irr taisns sohgis (teefatajs) un weens Deewos, kas ikdeenas draude; ja kas ne gribb atgreestees, tad winsch sawu sohbinu irr trinnis, sawu sohpu uswilzis un fatafijis un irr par winnu (prohti: par katru neatgreesigu grehzi-neeku) nahwigus erohtschus fatafijis; winschirr sawas bultas deggoschas darrijis.“ Maugi nu, mihlajis kristihts lassitajs, (Reem. 11, 22.) „to Deewa laipnibu un bahr-sibu; to bahr-sibu pahr teem, kas irr krittuschi (un ne gribb zeltees), bet to laipnibu pahr tewi, ja tu (zaur atgreesigu un paklausigu dsihwoschamu) eefsch tahs laipnibas palifsi.“ — Alt muhsu paschu taisnibu un nepilnigu paklausischamu, mihlajis lassitajs, mehs tomehr preeksch taisna un fwehta Deewa ne warrain pastahweht. Bet tas schehligs Debbeß-Lehws (2 Peht. 3, 9.) pats ne gribbeja, ka kahdam zilwekam buhs pasuht. (2 Kor. 5, 19.) Winsch pats salihdsinaja to grehzigu pasauli ar fewi paschu, winneem, teem no firds atgreesigem, ne peelihdsinadams, Kristus affinaina uppura deht, winnu grehfus. (2 Kor. 5, 21) Deewos Jesu, sawu wissu-mihlaku un wissu-taisnaku dehlu, kas no ne kahdeem grehkeem naw sinnajis, par grehku nesseju irr darrijis, ka mehs eefsch ta (zaur winnu) kluhtu ta Deewa taisniba. Muhsu mihlajis pestitajs bija, kà Jahnis sazzija: (Jahn. 1, 29) „tas Deewa jehrs, kas pasaules grehfus nesse.“ (Ef. 5, 5. 6.) „Leescham, winsch nesse muhsu fehrgas un uskrahwahs muhsu sahpes. Winsch irr muhsu pahrkahpschanu pehz ewainohts, un muhsu apwainoschamu pehz sagrausts. Ta sohdiba (ko mehs buhtu pelnijuschi) gulleja usc winnu; zaur winnu mums meers nahk, un zaur winna bruzechm mehs effam dseedinati.“ Mehs tapehz arri lassam: (1 Jahn. 5, 12.) „Kam Deewa Dehls irr (kam irr Kristus gars un prahts), tam irr ta (garriga) dsihwiba.“ (Reem. 8, 9.) „Kam Kristus gars naw, tas winnam ne peederr,“ un tam arri ta Deewam patihkama

dsihwoschana newa. Bet tonnehr ar muhsu paschu taisnibu preefsch Deewa ne warram wiß pastahweht. Muhsu atgreesigeeim zilwekeem par eedrohschinaschamu irr atkal tee wahrdi: (1. Kor. 1, 30.) Kristus muhsu no Deewa irr dohts par gudribu, taisnibu, pestischamu un svehtidarrischanu. Kristus tadehl pats safka: (Jahn. 14, 23.) „ja kas manni mihslo, tas mannu wahrdu turrehs, (tas dsihsees pehj mannahm mahzibahm dsihwoht) un mans Tehws to mihslehs, un mehs pee to nahksim un mahjas weetu pee ta darrisim.“ (Jahn. 5, 23.) „Muhsu tapehz buhs gohdaht to Dehlu, ittin kà mehs to Tehwu gohdajam, kas winnu suhijis.“ Teescham, tas Rungs, muhsu Deews, irr, kà winsch pats irr sazzijis, wissuwarrens, bahrgs un taisns atmaksatajs teem, kas winnam drohschi, nebehdig un pastahwigi pretti darra; winsch atmaksabs tehwu grehkus wehl pee winnu behrneem, (kas zaur sawu wezzaku liktu dsihwoschamu paleek tahdi paschi laundarritaji) lihds trescham un zettortam augumam. — Nangi schè, mihlajs lassitajs, Deewa laipnibu, bet arri winna taisnu bahrñbu. To bahrñbu, pee teem, kas no winna irr atkritischi; bet to laipnibu pahr tevi, ja tu eeksch tahs laipnibas palitsi, zaure Deewa lehuprahtibu un pazeeschanu sevi liksi mohdinaht un west us atgreeschanu no tawem grehkeem; zittadi tu arri tapst ißzirsts kà neleetigs neaugligs bahrfa kohfs. (Meem. 11, 22.) Lai tadehl, mihi lizzibas beedri un apgaismoti Jesus mahzekli, lai pehj Quitera paimahzischanas behrnischki bishstamees Deewa taisnu atmaksaschanu, un ne grehkojan prett winna bausleem, un lai tå dsihwojam, kà muhsu dwehseles glahbejs muhwarzat siht par teem sawejeem. Lai ifkatrs sargahs, ka Deewa sohdibu zaure pastahwibu netizzibu un nepaklausischamu nebehdig ne uswelkabs pascham, nedf arri saweem behrneem, kas laikam grehkus pee winna reds, no winna dsird un sawâ nesapraschanâ no masahim deenahim eerohdahs, to launu arri eemihleht un pakat darrift. Lai zaure nelahdsigu dsihwoschamu nedf few pascheem, nedf behrneem uswelkam Deewa bahrñbu un taisnu atmaksaschanu. Lai pee laika, kamehr wehl essam dsihwi un wesseli, zaure Deewa Dehlu, muhsu dahrgu salihdsinataju, atgreesigi un pasemmigi meklejam Deewa schehlastibu un grehku peedohschamu, un sifniigi isluhdsamees apgaismoschanu un spehku pee scha lohti waijadsga svehtischanas darba. Jo kas pastahwigi, Deewa un sawas paschas dwehseles cenaidneeks, eeksch saweem eemihloteem grehkeem paleek un zaure to sawu firdi tihscham apzeetina, tam Deews buhs taisns dusinotajs, kas winna grehkus ne ween peemeklehspree pascha scha grehjineeka, bet arri pee winna behrneem lihds trescham un zettortam augumam.

Tas zilweks teescham irr gauschi noscheljams, kas pats gan apsinahs, ka tas sawam firdsschelhigam, laipnigam, lehuprahtigam Debefs-Tehwam, — no ka winnam irr wiß, kas tam irr, kam tas peederr ar meesu un dwehseeli, pee ka stahw dsihwiba un nahwe, laiziga un muhschiga lablahschana; — ka winsch tam prettineeks jeb nepaklausigs behrns irr bijis, woi wehl irraid. Ja tahds zilweks pee ta wehl wehrâ leek, ka winsch irr gauschi nelaimigs sawâ dsihwess-fahrtâ, sawâ ammatâ, sawâ laulibâ un pee saweem behrneem; ka winnam ne fur labbi ne ect, ka wissur tam ne sezzahs, ne weizahs, ka tas pee saweem darbeem ne kahdu sekmi un svehtibu ne mamma; woi tahdam zilwekam daschu brihdi ne nahks prahâtâ un woi winna firds to ne rabs: tas laikam nahk zaure sawu paschu wainu, tu sawu Deewu essi aismirsis, prett winna likumeem dauds-

reis to darrjis, ko Deewos tew irr aisleedsis, un wehl tur klahrt to ne essi darrjis, ko Deewos tew ar skaidream wahrdeem sawobs bauslos tewim irr pastahlejis. Us tahdu wihi tu Deewa petteeeks essi bijis. (Sal. saft. w. 14, 34.) „Taisniba pa-augstina kahdu tautu, bet tee grehki irr to lauschu famaitaschana.“ (Sal. saft. w. 14, 11.) „To besdeewigi nams taps nophohstihts, bet to taisnu mahjoklis faltohs.“ (Sal. saft. w. 12, 7.) Tee besdeewigi tohp isnihzinati, ka tee wairs ne buhs, bet to taisnu nams pastahwehs.“ (1 Tim. 4, 8.) Meesiga darboschana dands leeti ne derr, bet ta deewabihjachana derr pee wissahm leetahm, tai irr ta apsoblischana fahs klahrbuhdamas un fahs nahkofchas dsihwoschana. (Dahw. ds. 127, 2.) Tas irr welti, ka juhs agri zellatees, un wehlu nomohdā paleekat un chdat sawu maiisi ar behdahn; saweem miheem (paktansfigeem behrneem) Deewos dohd meegu — un meeru; tohs winsch apswehti bes rai-schin; teen besdeewigeem naw ne kahds meers; bet (Ebr. 10, 27.) breeniga sohdibas gaidischana, un ugguns karstums, kas tohs prettineekus norihs. Tahdi zilwelki, kas ne sawu Deewu behrnischki ne bishstabs, un ne mihlo, tee us Deewu arri ne warr palantees, nedf us winna palibgu un svehtibu zerreht. Tahdi pee galla kriht ismisseschana, un ar Kainu saffa: (1 Mohs. gr. 4, 13.) „manna noseedsiba irr leelaka, ne ka Deewos man to warretu peedoht.“

Al, mihi laffitaji! Mum's tomehr wisseem, ja sevi pehz teem Deewa bausleem gruntigi ismeklejam, pasemmigl buhs atsibt, ka mehs wissi kluhpam dands, ka wissi essam grehkojuschi, ka mum's wisseem truhkst ta teifschana preefsch Deewa. Lai mehs atgreesigi zilwelki firsngi sawu Deewu teizam un slawejam par to eepreezinadamu finnu: ka tomehr tohpam taisnoti bes muhsu nopolna no Deewa schehlastibas, zaur to atpirkschani, kas zum Kristu Jesu irr notifikusi. (Reem. 3, 24.) Kursch gan no mum's, pehz kreetnas firds ismekleschana, warr fazjih ar to lepnui nu paschtaisnu jauneqli: (Matt. 19, 20.) „to es esmu darrjis no jaunibas; kas man wehl truhkst?“ — Teeschan ne weens. Tapestz mehs arri ne warretum zerreht us Deewa palibgu un svehtibu par mum's un par saweem behrneem, jo Deewos no sev pascha teiz: „es esmu stihrs, warrens, taisns teesatajs, kas peemetle un bahrgi atmalksa tehwu grehlus wekl pee winnu behrneem. — Mum's atgreesigeem grehzineeleem tad ween tas warr firdi apmerrinah un eedrohschinah, ka Deewos arri zahds warrens, laipnigs schehlotajs gribb teem buh, kas sawu grehzigu un nezeenigu bubschanu pasemmigl un skummigl atsibst, kas arri mittahs launu darricht un pee laika wehl mahzahs labbu darricht; tahdeem winsch sohla, ka teem ne gribboht darricht pehz winnu grehkeem un ne atmalfahrt pehz winnu noseegumeem. Winsch sawu schehlign, lehnprahrtigu laipnui mum's irr leezinajis ar scheem wahrdeem: (Es. 49, 15.) „Woi warr kahda seewa sawu sihdamu behrnu aismirsi. ka winna ne apschehlotobs par to dehlu fas-was meesas? Un jebsebu wiuna to aismirstu, tomehr es tewis ne aismirsi.“ (Es. 1, 18.) „Kad juhsu grehki tik farkani buhru, ka assis, tatschu tee taps haldi, ka sneedgs.“

Jums ihsten' atgreesizahm dwehselehm, jums ween Deewos to irr apsoblis, jums, kas juhs pastahwigi lihds dsihwibas gallam dsihsetees, svehti kluht, un scho svehtischana darbu pas-beigt preefsch mirschana. Jo pats tas Kungs Jesus (Matt. 10, 22.) mahza: „kas lihds gal-lam pastahw, tas taps muhschigi isglahbts.“ — (Matt. 12, 20.) „To eelubiuschu needru Deewos ne salauisbs un to svehpedamu dakti winsch ne isdsessibs.“ — Bet — (Jer. 3, 13.) „atsibstii tikkai, zilwelks, sawu noseegumu, ka tu prett to Kungn, sawu Deewu, essi grehkojis.“ Deewa Dehls, Jesus, jan arri tapetz irr nahzis, melleht un svehtius darricht, kas bija pasudduschi. Winsch pats muhligi pee sevis aizina tohs, kas sawu grehki pehz behdajahs (Matt. 11, 28.): „Mahzeet schurp vee mannum, wissi, kas juhs bebdigi un gruhisfirdigi essat, es juhs gribbu at-weeglinah.“ Par muhsu eepreezinachanu mehs lessam: (2 Peht. 3, 9.) „Deewos, tas Kungs, irr lehnprahrtigu ar mum's, ne gribbedams, ka kahdam buhs pasust, bet ka wisseem buhs gree-stees us atgreeschana no grehkeem.“ (1 Tim. 2, 4.) „Deewos gribb, ka wissi zilwelki muhschigi tohp isglahbti, un nahl vee atschchanas tahs pateefibas.“ Winsch pats apseblar: „kas manni mihi un pehz maineem bausleem tschwehb, teem es schehligs bubschu; teem buhs laiziga un

muhschiga laime un labklauschana. Tapehz falla Lutters: „mums arri Deewu buhe mihleht, un palantees us winna dahrgahm apsolischana hm un labpraht darriht pehz wiina bau-sleem.“ (Jahn. 3, 16.) „Raugeet, iik lohti Deewes to pafauli (tohs grehzigus zilwekus) irr mihlejis, ka winsch sawu paschu weenpeedfimmuschu dehlu irr dewis, ka wisseem teem, kas eeksch winnu tizz (to par sawu wissu-angstaku mahzitaju un weenweenigu Pestitaju tizzigi us-nemm un paklausa) ne buhs pasust, bet to muhschigu dsihwoschanu dabbuht.“ Las apustuls Pahwilts falla (Reem. 5, 12.): ittin, ka zaar weenu zilweku (zaar Ahdamu) grehks irr eegah-jis pafauli, un zaar to grehku, nahwe, ta tad nahwe pee wisseem zilwekeem irr zaurspeeduees, tapehz, ka wissi irr grehkojuschi. (Reem. 5, 18.) Ittin, ka zaar weena (zilweka) apgrehkoscha-nu pasuddinachana irr nahlusi pahr wisseem zilwekeem; ta patt arridszaar weena (prohiit: Kristus) taifnibn tahs dsihwibas taifnoschanu nahk pahr wisseem zilwekeem, (kas Jesum pee-derr, winna paklausfigi mahzellli irr palikuschi un paleek lihds gallam). Mehs pee ta ar Lut-teru tizzam, ka mehs zaar sawu paschu spehku un sapraschanu eelsch Gesu Kristu, sawu fungu un Pestitaju, ne warran tizzehtun winna paklausfigi mahzellli ne warran palist, ja tas svehtajz Dee-wa un Kristus gars muhs ne apgalismu un svehti, un pee Jesus Kristus ne insturreelsch pastahwigas tizzibas, nenoseedfibus un svehtibas, un ja schiun svehtam garram mahjas weetu pee fewim ne doh-dam. Schis svehtajz gars ween to svehtischanaas darbu eelsch mums warr eefahlt un pabeigt. — Bes svehta garra palihga mehs palifsum malidamais awis bes gamma. Pahr tahdeem Kristus draubes lohzelkleem tad warr sazijt (2 Tim. 3, 7. 8.): tee gan allaschin mahzabs, bet ne kad ne warr nahkt pee atfihschanaas tahs paterfibus, tee palifs zilweki prahrt pahrgrohfti, nederrigi pee tizzibas leetahm. Tahdi paleek (Tit. 3, 3.), ta ka paprecksch, neprattigi, pahrgalwigi, allodami, tabni eefahroschanahm un daschadahn (taunahm) fabribahm kalpodami, blehdibä un flandibä dsihwodami, naidigi, zits zittu eenibdedami. Deewes tahdeem pehdbigi pecsuhta (2 Tess. 2, 11.) spehzigu allochanu, ka tee labbaki wisseem melleem tizz, ne ka Deewa wahrdeem un Kristus flaidrahm mahzibahn.

Swehtigs un laimigs irr tas, kas ar wissu pateesibu warretu sazijt: Gohds, flawa un pateifschana Deewam! Winna schehlastiba welti pee man naw strahdajusi, (1 Peht. 2, 25.) es gan arri biju malidama ore, bet taggad esmu atgreests pee to gannu un biskapu man-nas dwehseles. — Tomehr, kam nu svebis Deewa un Kristus gars apileeza ar winna garru, ka tas irr palizzis Deewa paklausfigs behrns un Jesus tizzigs mahzellis, — kas nu arr' ihsti sum, (1 Kor. 10, 12.) ka winsch tizzibä un paklausfischana stahw, lai luhsams peeluhko, ka atkal ne atfriht, jo (Matt. 26, 41.) tas gars irr gan labprahtigs, bet ta meesa irr wahja. Ja Deewa mihlestiba tamä siroi, paklausfigs Deewa behrns, irr isleeta zaar svehtu garru, kas tew irr dohbs, (2 Kor. 5, 5, 14.) lai tad Deewa schehlastiba un Kristus mihlestiba tew spesch, scho tawn Debbeß-Tchwu un Pestitaju, kas tew paprecksch irr mihlejis, atkal mihleht un tam pastahwigi paklausfigt. — Las trihweenigs Deewes, kas (Wihl. 2, 13.) eelsch mums padarra to gribbeschanu un arri to padarrischanu pehz fawa labba prahrt, lai pats muhs darra derrigus us ik katu labbu darbu, un lai muhs pasarga un klah stahw eelsch gruhtahm fahrdinachana, ka no winna ne atkahpam. (1 Peht. 5, 10.) Schis Deewes wissas schehlastibas, kas muhs irr aizinajis us sawu muhschigu gohdu eelsch Kristus, tas pats lai muhs, kas mehs mañu brihdi sché zeescham (prett grehleem gruhtti zihnjam), sataifa, stuprma, pastahwigus darra, dibbina. Amen.

Meld. Mett' semme, dwehsele, tahs dohmas ic. woi: Zil leela Deewa schehlastiba ic.

1. Ak Deewes! kahds karsch eelsch mannimischam darriht to ne waren, ko es var labbu at-rohdabs. Mees allach garram pretti slahw; Gars fifti; Ak meesa daudfreis pahrspehi garru, Lad, pawehl, lai siids tewim dohdabs, Gards labvreabt ko es gribbu, ne darru. gribb, bet ne pastahw. Wehl fahroschanas uswarr 3. Kas glabbs no tohdahm wehrga saitehm? prahrt, Ka wairat tabm wehl paklausu, Tas Kas meerinabs man behdigu? Kas dseedebs man wennumehr man kerrahs klahu, Kamehr es grehku no grehku saitehm? Kas zits to darribs, Deewes, padaru.

2. Man diwejadi bauski walda; Weens ais-Man fecht' un pañabwibü dozt, To launu pah-leeds to, ko ohrajs leek. Ta avissnachana gan warrecht un arri Tew klahsht, *tewim nodohdoht.*

*Gesetz*

13.

# Tas Latweeschu draugs.

1845. 7. Juni.

23<sup>sch</sup> lappa.



## T a u n a s s i n n a s.

Is Peterburges. 29ia Mai, pulksten' 6 no rihta, angsti zeenigs Keisers spirts un wessels atkal pahrnahzis.

Is Jaunspils draudsес, Widsem mē. Tur taggad weesulis, stipri plohsidamees, laudim darroht dauds skahdes. Pagahjuschā Mai-mehnese winsch daschahm fainneeku rijahm labbu teesu jumta effoht noplehesis; dahrsc audekla gabbalu sagrabhis, to effoht usnessis tik augsti gaisā, ka tik fo warrejuschi faredseht, un weenu fainneeku, kas ap to laiku bijis ahrā, arri gribbejis usnest gaisā, bet fainneeks effoht peckehrees pee sehtas. M. Z.

## Tauns Robinsons ieb Anzs Kruhsin is Rihges.

Dewita nodalla.

Lehw s wehl stahstija pahr Kruhsinu tà: Alpdohmadams nu, zik atslahs winsch bija, un ka wijs winnam pectruhke, tad behdas un bailes winna firdi no jauna sahze pahrnemt. Winsch dohmeja: fo man nu palihds, ka scho reis no badda-nahwes esmu glahbees? Kas sinn', scho paschu naakti wehl meschafwehri man faplehesis! — Jau winsch farwa bailigā prahitā redseja, it kā breesmigs swehrys preeksch winna stahwoht, ribklu atplehstdams, un garrus un assus sobbus tam rohdidams; — tà bija, it kā jau wirsu kristu, jau pee kakla kertu. — Tà pats pahrmahnidamees, winsch kleedse: „ak! manni nabbagi wezzakee!“ — un kritte bes svehka pee semmes. — Kohdu brihdi tà patt gullejis, un ar firdbaillehim un behdahm mohzijees, winnam sahda dseesma prahitā nahze, fo no sawas mahtes dsirdejis dseeadam, kad ta bija behdiga. Ta dseesina sahfahs tà:

„Kas Deewam debbesis palaujahs. Un us to zerre tizigi, Tas, kant ar behdahm daschfahrt kaujahs, Taps usturrechts gan brihnischki. Jo kas tam Kungam padehdahs, Tam zerriba ne peewillahs.“

Schohs wahrdus eedohmajoh, winna firds ihsti tà ka spirgtaka valiske. Winsch scho jauku dseesmu pahru reisi flusfinám pee sevis staitja ar svehtu

apdohinu; tad to sahze skanni dseebah; un no semines zehlees winsch gahje luhkoht, woi kahdu allu ne warroht atrafi, kur drohschi dsilwoht. — Winsch wehl ne sinnaja, kur ihsti bija, woi paschâ leelâ Amerikas - semmê, woi kahda fallâ ween. Bet kalnu no tahlenes eeraudstijis, winsch tam peegahje. — Turp nu ejoh, winsch palifke ibsti behdig, redsedams, ka wissâ tai mallâ ne kas ne auge, kâ ween neangligi kohki un sahle. Gan paschi warrat dohmaht,zik noskummis palizzis, to redsoht. — Ut mokhahm kalmâ uskahpe, kas gan labbi augsts bija; un nu winsch dauds juhdses tahlunâ warreja apskattitees. Tur winsch nu ar breesmahm skaidri redseja, ka us fallas bija. Wiss'apfahrt, zik tahli ween warreja skattih, naw ne kahda semme ne bij redsama, kâ ween kahdas masas fallas, ne tahlu no turrenes. — Tê winsch salikas rohzinas us debbes pazeldams schehlojabs: „Wai man nabbadzinu! Tâ irr gan! no wis- seem zilwekeem esmu atschkirts, no wissem aistahts! nu man schai tuksnesi jau ja-paleek sawu muhschu! Ak manni nabbagi, behdigi wezzaki! Ne kad juhs atkal ne dabbuschu redseht! ne kad juhs ne warreschu luhgt, lai peedohdeet, ko esmu grehkojis! ne kad kahda drauga, ne kad zilweka mihligu balsi wairb ne dabbuschu dsirdeht! — Bet pats to esmu pelnijis! Ak Deews! tu esji taisns rawôs padohmôs. Es ne warru schehlotees par to, ka man tik slikti klahjahs. Pats to esmu gribbejis.“ — Kâ apreibis, kâ sapnî winsch us weetas palifke stahwedams, un weenumehr us semmi ween skattidamees. „No Deewa, no zil- wekeem aistahts!“ wairak ne ko ne warreja dohmaht. Par laimi winnam tê atkal schee wahrdi prahâtâ nahze no tâhs jaukas dseesmas, ko winsch bij dseedajis: „Woi dohma, sawu krustu nessoh, ka Deews no tevis apslehpees? Un ka tas winnaam mihaks essoht, Kas leelu mantu sakrahjees? Ne, sché wehl naw ta libdsiba; Us vreekschu ta nahks redsama.“ — Nu winsch zellös mettees no firds apsöhlija, ka pazeetigs un paklausigs gribboht palikt eeksch sawahm beh- dahm, un luhdse spehku tâhs panest.

Lotte. Tâ patt tak bija it labbi, ka Kruhsinsch tahdas jaukas dseesmas no galwas sinnaja, kas winnu nelaimê tâ eepreezinaja.

Tehws. Kâ nu nê! Kas no winna gan buhtu bijis, ja winsch ne buhtu sinnajis, ka Deews schehligs un wissu spehzijs, un ka tas zilwekeem ar- weenu kâ tehws un schehletajs irr klah? Winsch firds-bailés un behdâs buhtu nonihzis, ja winsch to ne buhtu mahzijeess. Bet tâhs dohmas us sawu Debbesu-Tehwu winna firdi arweenu no jauna eepreezinaja un siiprinaja, zeekfahrt beh- du-naste tam smaggaka palifke.

Lotte. Woi man arri wehl wairak pahr Deewu ko mahzisi, tehws, tâ kâ teem zitteem esji mahzijis?

Tehws. Labprahrt, meitin mihla! Jo wairak tu us vreekschu mahzisees un saprattisi, jo wairak es tevin arri pahr muhsu mihlu Deewu stahstischu. Tu gan finni, ka pahr ne kahdu leetu tik labprahrt ne runnaju, kâ pahr winnu, kas tik labs un mihligs.

Lotte. Nè, kà buhs pareisi! Man arri wisswairak patihk, kad tu pahr  
Deewu ar mums runna. Es us to jau ihsti preezajohs.

Tehws. Tà arri peenahkahs, Lottin mihta! Jo kad tu Deewu wehl  
labbak' buhs atsinnusi, tad jau patte jo wairak dsihsees pehz to, ka tu it labba  
paleezi, un tad tew arri mehl dauds wairak preeka buhs, ne kà taggad. —  
Kruhnsch nu tà, kà dauds spirgtaks palizzis, wissapfahrt ap to kalnu sahze  
fahpeleht. Ilgi winsch weetu welti mekleja, fur drolschi buhtu warrejis mah-  
joht, kamehr tak galla kalnini usgahje, kas preefschpussé bij stahws, kà seena.  
Scho pussi wehl wairak apluhkodams, winsch fahdà weetâ masu allu atrabde,  
fur pa schauru zaurumu warreja ee-eet. — Ja winnam zirwis, kaplis, kalts un  
zitti rihki buhtu bijuschi, tad scho allu, kas weetahm akminalina bija, lehti pla-  
schaku buhtu warrejis istaisiht, un ta gan par labbu mahjas-weetu buhtu pa-  
likkus. Bet no tahdahn leetahm winnam ne kas ne bij pee rohkas. Ko tad  
nu bij eesahkt, bes tahm? — Ilgi schurp un turp dohmajis, winsch pehzgallà  
pee few fazzijsa tà: „tee kohki, ko sché redsu, gan drihs tahdi, kà mannu tehwu semmè  
tee wihtoli, kas labprakt aug. Es labbu pulku no tahdeem jauneem kohkeem ar roh-  
fahm israfschu, un tohs wissapfahrt preefsch schahs allas tik beesi stahdischu, ka tee  
tà buhs kà seena. Kad tee nu isplauks un augs, tad es schai weetâ tik patt  
drohschi warreschu gulleht, kà eeksh islabas; jo no pakatas schis stahws kalns  
man glahbj' un no preefschas un abbôs fahnôs tee beesi, kupli kohki stahwehs.“ —  
Preezadamees, ka wissu tik labbi bij' isdohmajis, winsch tuhliht aistezzeja tà  
darriht. Bet wehl wairak winsch preezajahs, eerandsidams nezik tahli finukku  
un skaidru awotinu, kas no kalna iswirre. Winsch tur notezzeja, ar augstu  
uhdens-malku atspirdsinatees; jo winsch karstâ saulê tekajoht, lohti noslahpis  
bij palizzis. — Winsch nu kahdus jaamus kohkus gan gruschi ar rohkahm is-  
rakke, un tohs tur nonesse, fur mahjas-weetu gribbeja sataisitees. Tur atkal  
dohbe ar pirksteem bij ja-iskassa, fur tohs kohkus eestahdiht. Tas nu it gau-  
schi gahje, tà ka jau wakars palikke, pirins winsch peezus woi seschus kohkus  
bija stahdijis. — Badda dehl winsch nu atkal us juhmallu nogahje, gribbe-  
dams kahdus austerus mekleht; bet par nelaimi pats juhras-pluhschanas laiks  
bija. Winsch tapehz ne ko ne atradde, un tam schoreis jau ar tukschu weh-  
deru bij ja-eet gulleht. — Bet fur? — Winsch bij nodohmajis, ka winsch tai  
paschâ kohkà par naaktim gribbeja palikt, kamehr winnam ta mahjas-weeta buhtu  
gattawa, ko bij apnehmees taisitees. Winsch tad us to kohku atkal nogahje.  
Bet ka tam atkal ne eetu tà, kà isgahjuschâ naakti, tad winsch ar sawahm pak-  
kelehim ap fruktum pee ta sarra peeschjehs, pee ka winsch ar mugguru atspe-  
dehs. Tad Deewu luhsis meerigs aismigge.

Jahns. Gndri gan darrija.

Tehws. Truhkumâ zilweks dauds mahzahs, ko zittâ laikâ narw finnajis.  
Tapehz tas schehligajs Deews scho pasauli un muhs paschus tà jau irr raddi-  
jis, ka mums wissadas leetas waijaga; un kad mehs tahs gribbam sagahdatees,  
tad mums papreefschu labbi waijaga apdohmaht, un arri gan scho un to is-

dohmatees. No ta, ka mums tahdas waijadsibas, tad mums arri tas labbums nahk, ka paleekam prahktigi un gudri. Jo ja, ta sakkoht, zepti yutni mums eeskreetu mutte, ja ehkas, gultas, drehbes, ehdeens un dsehreens un zittas leetas, kas pee dsihwibas un usturreschanas waijaga, ta patt no servis pascha un gattawi ween no semmes isaugtu; tad mehs tik ehstu, un dsertu, un gulletu, un zittu ne fo ne darritu; bet tad arri lihds sawam gallam tik neprahktigi paliktu, ka lohpi.

Mikkels. Nu tad tas mihlajis Deewis itt labbi un gudri darrijis, ka winsch wissahm leetahm jau gattawahm no semmes ne leek isaugt, bet ka mums pascheem arri ja-gahda un ja-strahda.

Tehws. Teescham, to winsch itt labbi un gudri irr darrijis, ta patt ka wissas zittas leetas pasaule. — Bet lubk, kur jau spohscha wakkara = swaigsne! Al,zik mihligi mums atspihd! Tam Tehwam debbesis, kas winnu arri raddijis, muhsu pateikschana wehl peenahkahs par to jaiku deenu, fo winsch mums dewis redseht. Nahzeet tad, behrni! eesim wissi kohpā us to fallu kohku buhdinu; lai tur winnu peeluhdsam!

(Zittas nodallas us vreelshu.)

Efffn.

(21mai un 22trai lappai pawaddeus no wessela bohgena, fur atrohdahs: I. Kä Deewis Ahbraäam treiju wihrus sihme parahdijses un là Ahbraäms schohs wihrus irr usnahmis. II. Dseesma: „Deewis Tehws! jel esti schehligs“ etc.)

Süma, zik naudas 6. Juni-mehn. deenâ 1845 eeksch Rihges makfaja  
par daschahm prezzehm.

Par	Makfaja:	Sudr.		Makfaja:	Sudr.	
		naudâ.	Nb. K.	Par	Nb. K.	
1	pahru rudsu, 116 mahrzinus smaggū	1	90	1 pohdu (20 mahrzineem) waſlu	=	6 50
—	meeschu, 100 mahrzin, smaggū	1	70	— taba!a = = = = =	=	— 75
—	kweeschu, 128 mahrzin, smaggū	2	80	— sveesta = = = = =	=	3 50
—	ausu = = = = = = =	1	20	— dselses = = = = =	=	— 75
—	firnu = = = = = = =	3	—	— linnu, frohna = = = = =	=	1 75
—	rnpju rudsu-miltu = = =	2	—	— brakka = = = = =	=	1 40
—	bibdeletu rudsu-miltu = = =	2	50	— kannepu = = = = =	=	1 10
—	bihdeletu kreeschu, miltu = =	4	—	— schreibu appinu = = = =	=	2 —
—	meeschu-putraimu = = =	2	20	— neschreibu jeb prezzes appinu	1	20
—	eefala = = = = = = =	2	—	— muzzu fillu, eglu muzzâ = =	=	6 75
—	linnu-schklas = = = = =	3	50	— laedn muzzâ = = =	=	7 —
—	kannepu-schklas = = = = =	1	60	— smalkas sahls = = = =	=	4 10
1	wesumu feera, 30 pohdus smaggū	4	50	— rupjas boltas sahls = = = =	=	4 50
barrotu-wehrschu gallu, pa pohdu = =		1	50	— wahli brandwihna, pussdeggä = =	=	14 —
				— dipeeggä = =	=	15 —

Lihds 6. Juni pee Rihges irr atmahkuschi 366 luggi un aishbraukuschi 204.

Brihus driskeht. Ny Widsemunes General-gubbernementes pusses: Dr. C. E. Vapierst.